

Passionshistorien enligt Lukas (Luk 22:14–23:56)

Passionshistorien kan läsas eller sjungas fördelad på tre roller (I, II, +).

I Vår Herre Jesu Kristi lidande enligt evangelisten Lukas.

När stunden var inne lade han sig till bords tillsammans med apostlarna. Han sade till dem:

+ ”Hur har jag inte längtat efter att få äta denna påskmåltid med er innan mitt lidande börjar. Jag säger er: jag kommer inte att äta den igen förrän den får sin fullkomning i Guds rike.”

I Man räckte honom en bägare, och han tackade Gud och sade:

+ ”Ta detta och dela det mellan er. Jag säger er: från denna stund skall jag inte dricka av det som vinstocken ger förrän Guds rike har kommit.”

I Sedan tog han ett bröd, tackade Gud, bröt det och gav åt dem och sade:

+ ”Detta är min kropp som blir offrad för er. Gör detta till minne av mig.”

I Efter måltiden tog han på samma sätt bägaren och sade:

+ ”Denna bägare är det nya förbundet genom mitt blod, som blir utgjutet för er. Dock, den som förräder mig har sin hand här på bordet tillsammans med mig. Människosonen går den väg som är bestämd, men ve den människa genom vilken han blir förrädd!”

I Då började de fråga varandra vem av dem det var som skulle göra detta. Sedan kom de att tvista om vilken av dem som skulle anses vara den störste. Då sade han till dem:

+ ”Kungarna uppträder som herrar över sina folk, och de som har makten låter kalla sig folkets välgörare. Men med er är det annorlunda: den störste bland er skall vara som den yngste, och den som är ledare skall vara som tjänaren. Vem är störst, den som ligger till bords eller den som betjänar honom? Är det inte den som ligger till bords? Men jag är mitt ibland er som er tjänare. Ni är de som har stannat kvar hos mig under mina provningar, och samma kungavärdighet som min fader har tilldelat mig tilldelar jag er. Ni skall få äta och dricka vid mitt bord i mitt rike, och ni skall sitta på troner och döma Israels tolv stammar.

Simon, Simon. Satan har utverkat åt sig att få sälla er som vete. Men jag har bett för dig att din tro inte skall ta slut. Och när du en gång har vänt tillbaka, så styrk dina bröder.”

I Simon sade:

II ”Med dig, herre, är jag beredd att gå både i fängelse och i döden.”

I Han svarade:

+ ”Jag säger dig, Petrus: tuppen skall inte gala i natt förrän du tre gånger har förnekat att du känner mig.”

I Sedan sade han till dem:

+ ”När jag sände ut er utan penningpung, påse eller sandaler, behövde ni då sakna något?”

I De svarade:

II ”Nej, ingenting.”

I Då sade han:

- + "Men nu skall den som har en penningpung ta med sig den, och likaså påsen, och den som är utan pengar skall sälja sin mantel och köpa sig ett svärd. Jag säger er att med mig skall det ord i skriften gå i uppfyllelse som lyder: *Han räknades till de laglösa*. Ty nu fullbordas det som är sagt om mig."
- I De sade:
- II "Herre här är två svärd."
- I Han svarade:
- + "Det är bra."
- I Sedan gick han ut ur staden och begav sig som vanligt till Olivberget, och lärjungarna följde med. När han kom dit sade han till dem:
- + "Be att ni inte utsätts för prövning."
- I Själv drog han sig undan ifrån dem, ungefär ett stenkast, föll på knä och bad:
- + "Fader, om du vill det, så ta bort denna bägare från mig. Men låt din vilja ske, inte min."
- I En ängel från himlen visade sig för honom och gav honom kraft. I sin ångest bad han allt ivrigare, och svetten droppade som blod ner på marken. När han steg upp från bönen och kom tillbaka till lärjungarna fann han att de hade somnat, tyngda av sorg, och han sade till dem:
- + "Hur kan ni sova! Stig upp och be att ni inte utsätts för prövning."
- I Medan han ännu talade kom det en stor skara människor. Han som hette Judas, en av de tolv, visade vägen, och han gick fram till Jesus för att kyssa honom. Jesus sade till honom:
- + "Judas, förräder du Människosonen med en kyss?"
- I När de som var med Jesus såg vad som skulle hända sade de:
- II "Herre, skall vi ta till våra svärd?"
- I Och en av dem slog till mot översteprästens tjänare och högg av honom högra örat. Men då sade Jesus:
- + "Nu räcker det."
- I Och han rörde vid mannens öra och läkte honom. Sedan sade Jesus till de överstepräster och officerare vid tempelvakten och äldste som hade kommit dit för att gripa honom:
- + "Som mot en rövare har ni gått ut med svärd och påkar. Dag efter dag var jag hos er i templet, och ni lyfte inte er hand mot mig. Men detta är er stund, nu har mörkret makten."
- I De grep honom och förde honom till översteprästens hus. Petrus följde efter på avstånd. De gjorde upp en eld mitt på gården och slog sig ner omkring den, och Petrus satte sig mitt ibland dem. En tjänsteflicka fick se honom där han satt i eldskenet, och hon såg noga på honom och sade:
- II "Den där mannen var också med honom."
- I Men Petrus förnekade det:
- II "Nej, jag känner honom inte."
- I Strax efteråt fick en annan syn på honom och sade:
- II "Du hör också till dem."
- I Petrus sade:
- II "Nej, det gör jag inte."
- I En timme senare var det någon som försäkrade:

- II "Visst var den där också med honom, och han är ju från Galileen."
- I Men Petrus sade:
- II "Jag förstår inte vad du menar."
- I Och just som han sade det gol en tupp. Då vände sig Herren om och såg på Petrus, och Petrus kom ihåg detta som Herren hade sagt till honom: "Innan tuppen gal i natt har du förnekat mig tre gånger", och han gick ut och grät bittert. Männerna som bevakade Jesus slog honom och gjorde narr av honom. De band för ögonen på honom och sade:
- II "Visa nu att du är profet. Vem var det som slog dig?"
- I Och de öste glåpord över honom.
- När det blev dag samlades folkets äldste, både överstepräster och skriftlärda. Han fördes in till rådet och de frågade:
- II "Är du Messias, så säg oss det."
- I Han svarade:
- + "Om jag säger det kommer ni inte att tro det, och om jag börjar fråga kommer ni inte att svara. Men härfter *skall Människosonen sitta på den gudomliga maktens högra sida.*"
- I Då sade de allesammans:
- II "Du är alltså Guds son?"
- I Han svarade:
- + "Ni själva säger att jag är det."
- I Då sade de:
- II "Behöver vi fler vittnesmål? Vi har ju hört det ur hans egen mun."
- I Alla de församlade bröt nu upp och förde honom till Pilatus. Där anklagade de honom och sade:
- II "Vi har funnit att den här mannen förleder vårt folk, han vill förhindra att vi betalar skatt till kejsaren och säger sig vara Messias och kung."
- I Pilatus frågade honom:
- II "Du är alltså judarnas kung?"
- I Han svarade:
- + "Du själv säger det."
- I Då sade Pilatus till översteprästerna och folkmassan:
- II "Jag kan inte finna något brottsligt hos den här mannen."
- I Men de stod på sig:
- II "Han hetsar upp folket i hela Judeen med sin undervisning, från Galileen och ända hit."
- I När Pilatus hörde detta frågade han om mannen var från Galileen, och när han fick veta att han kom från Herodes område skickade han honom vidare till denne, som också han befann sig i Jerusalem under de dagarna.
- När Herodes såg Jesus blev han mycket glad. Han hade länge velat träffa honom eftersom han hade hört talas om honom, och han hoppades få se honom utföra något tecken. Nu ställde han en mängd frågor till honom, men Jesus svarade inte. Översteprästerna och de skriftlärda stod där och anklagade honom häftigt. Herodes och hans soldater fylldes då av förakt för honom och gjorde narr av honom genom att sätta på honom en praktfull mantel. Sedan skickade han

honom tillbaka till Pilatus. Den dagen blev Herodes och Pilatus vänner; förut hade det rätt fiendskap mellan dem.

Pilatus kallade samman överstepräster och rådsmedlemmarna och folket och sade:

II "Ni har fört hit den här mannen och anklagat honom för att uppvigla folket. Jag har nu förhört honom i er närvaro men kan inte finna honom skyldig till något av det som ni anklagar honom för. Det kan inte Herodes heller, och därför har han skickat tillbaka honom till oss. Han har inte gjort något som förtjänar döden. Jag skall ge honom en läxa, sedan släpper jag honom."

I Då skrek hela hopen:

II "Döda honom och låt oss få Barabbas fri."

I (Det var en man som hade satts i fängelse för ett upplopp i staden och för mord.)
Pilatus tog till orda igen; han ville gärna frige Jesus. Men då ropade de i ett:

II "Korsfäst, korsfäst honom!"

I För tredje gången sade Pilatus:

II "Vad har han gjort för ont? Jag kan inte finna honom skyldig till något som förtjänar döden. Jag skall ge honom en läxa, sedan släpper jag honom."

I Men de skrek hela tiden och krävde att han skulle korsfästas. Deras ropande gjorde verkan, och Pilatus beslöt att låta dem få vad de krävde. Han frigav mannen som satt i fängelse för upplopp och mord, den som de ville ha fri, men Jesus utlämnade han, så att de fick göra som de ville.

När de förde bort honom hejdade de en man från Kyrene som hette Simon och som var på väg in från landet och lät honom ta korset på sig och bära det efter Jesus. En stor folkmassa följde med, och kvinnor som sörjde och klagade över honom. Jesus vände sig om och sade till dem:

+ "Jerusalems döttrar, gråt inte över mig, gråt över er själva och era barn. Det kommer en tid då man skall säga: Saliga de ofruktsamma, de moderliv som inte har fött och de bröst som inte har gett di. *Då skall man säga till bergen: Fall över oss, och till höjderna: Dölj oss.* Ty om man gör så med det gröna trädet, vad skall då inte ske med det förtorkade?"

I De förde också ut två förbrytare för att avrätta dem tillsammans med honom. När de kom till den plats som kallas Skallen korsfäste de honom och förbrytarna, den ene till höger och den andre till vänster. Jesus sade:

+ "Fader, förlåt dem, de vet inte vad de gör."

I De delade upp hans kläder och kastade lott om dem. Folket stod där och såg på. Rådsmedlemmarna hånade honom och sade:

II "Andra har han hjälpt, nu får han hjälpa sig själv, om han är Guds Messias, den utvalde."

I Också soldaterna gjorde narr av honom. De gick fram och räckte honom surt vin och sade:

II "Om du är judarnas kung, så hjälp dig själv."

I Det fanns också ett anslag ovanför honom: Det här är judarnas konung.

Den ene av förbrytarna som hängde där smädade honom och sade:

II "Är inte du Messias? Hjälp då dig själv och oss."

I Men då tillrättavisade honom den andre:

II "Är du inte ens rädd för Gud, du som har fått samma straff? Vi har dömts med rätta, vi får vad vi har förtjänat. Men han har inte gjort något ont."

I Och han sade:

II "Jesus, tänk på mig när du kommer med ditt rike."

I Jesus svarade:

+ "Sannerligen, redan i dag skall du vara med mig i paradiset."

I Det var nu kring sjätte timmen. Då blev det mörkt över hela jorden ända till nionde timmen, det var solen som förmörkades. Förhänget i templet brast mitt itu. Och Jesus ropade med hög röst:

+ "Fader, *i dina händer lämnar jag min ande.*"

I När han sagt detta slutade han att andas.

(En stunds tystnad. Man böjer knä.)

Officeren, som såg det som hände, prisade Gud och sade:

II "Han var verkligen en rättfärdig man."

I När folkmassan som samlats där som åskådare hade sett vad som hände, vände de hemåt och slog med händerna mot bröstet. Men alla hans vänner, och bland dem kvinnorna som hade följt med honom från Galileen, stod på avstånd och såg alltsammans.

Nu fanns det en rådsherre vid namn Josef, en god och rättfärdig man som inte hade haft någon del i de andras beslut och åtgärder. Han var från Arimataia, en stad i Judeen, och han väntade på Guds rike. Josef gick till Pilatus och bad att få Jesu kropp. Han tog ner den, svepte den i linnetyg och lade den i en klippgrav där ännu ingen hade blivit lagd. Det var förberedelsedag, och sabbaten skulle just börja.

Kvinnorna som hade kommit från Galileen tillsammans med Jesus följde med och såg graven och hur hans kropp lades där. När de hade återvänt hem gjorde de i ordning välluktande kryddor och oljor, och sabbaten tillbringade de efter lagens bud i stillhet.